SLUŽBENE NOVINE
KANTONA SARAJEVO

Godina XXI – Broj 31	Četvrtak, 4. augusta 2016. godine S A R A J E V O	ISSN 1512-7052

KANTON SARAJEVO

Skupština Kantona Sarajevo

Na osnovu člana III.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, člana 14. stav 1. i člana 18. stav 1. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 6/13), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici od 27.07.2016. godine, donijela je

ZAKON
O DRŽAVNOJ SLUŽBI U KANTONU SARAJEVO

POGLAVLJE I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Zakona)

(1) Ovim zakonom uređuje se radno-pravni status državnih službenika i drugih lica zaposlenih u organima državne službe u Kantonu Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton).
(2) Organima državne službe iz stava (1) ovog člana smatraju se organi državne službe Kantona, Grada Sarajeva i općina na teritoriji Kantona (u daljem tekstu: organi državne službe).

Član 2.
(Državni službenik)

Državni službenik je lice postavljeno rješenjem na radno mjesto u organ državne službe, u skladu sa zakonom.

Član 3.
(Proporcionalna nacionalna zastupljenost)

(1) U organima državne službe u Kantonu, Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi zajedno sa ostalima i građani Bosne i Hercegovine bit će proporcionalno zastupljeni.
(2) Kao ustavni princip, proporcionalna zastupljenost bazira se na popisu stanovništva iz 1991. godine, dok Aneks 7. ne bude proglašen realiziranim.
(3) Vlada Kantona (u daljem tekstu: Vlada), gradonačelnik Grada Sarajeva i načelnici općina na teritoriji Kantona nadziru nacionalnu zastupljenost državnih službenika u organima državne službe iz stava (1) ovog člana.

Član 4.
(Zapošljavanje i unapređenje)

(1) Zapošljavanje i unapređenje profesionalne karijere državnog službenika zasniva se na javnom konkursu i profesionalnoj sposobnosti.
(2) Zapošljavanje u organima državne službe provodi se samo na osnovu javnog konkursa i ispunjavanja uvjeta i kriterija propisanih ovim zakonom i posebnim propisima, u skladu s kriterijima koje propisuje Vlada na osnovu ovog zakona, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Član 5.
(Zakonski principi)

Državna služba osigurava poštivanje i primjenu sljedećih principa:
a) zakonitosti;
b) transparentnosti i javnosti;
c) odgovornosti;
d) učinkovitosti i ekonomičnosti;
e) profesionalne nepristrasnosti i
f) političke nezavisnosti.

Član 6.
(Zabrana diskriminacije)

Prilikom zapošljavanja lica koja konkurišu u državnu službu, ocjenjivanja, unapređivanja, kao i u drugim statusnim i radno-pravnim pitanjima, zabranjena je diskriminacija državnih službenika, u smislu Zakona o zabrani diskriminacije i odredbi Zakona o radu, koje se odnose na pitanja diskriminacije.

Član 7.
(Gramatička terminologija)

Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog spola podrazumijeva uključivanje oba spola.

Član 8.
(Jedinstvo sistema državne službe)

Organ iz člana 3. stav (3) ovog zakona dužan je poduzeti mjere koje osiguravaju jedinstvo sistema državne službe u Kantonu sa sistemom državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine, što se naročito ostvaruje putem:
a) jedinstva procedura i kriterija za prijem u državnu službu,
b) jedinstva planova i programa za obuku državnih službenika,
c) jedinstvene politike upravljanja ljudskim resursima,
d) jedinstvenog registra državnih službenika.

Član 9.
(Izuzeća u primjeni)

(1) Lica koja nisu državni službenici i čiji se radno-pravni status uređuje drugim propisima su:
a) članovi Skupštine Kantona, članovi Vlade Kantona, sudije Kantonalnog suda u Sarajevu i kantonalni tužioci, kantonalni pravobranilac i zamjenici kantonalnog pravobranioca;

b) vijećnici Gradskog vijeća Grada Sarajeva (u daljem tekstu: Gradsko vijeće), gradski pravobranilac i zamjenici gradskog pravobranioca i vijećnici općinskih vijeća općina na teritoriji Kantona (u daljem tekstu: Općinsko vijeće), općinski pravobranioci i zamjenici općinskog pravobranioca, gradonačelnik Grada Sarajeva (u daljem tekstu: Gradonačelnik), općinski načelnici općina na teritoriji Kantona (u daljem tekstu: načelnik) i sudije Općinskog suda u Sarajevu.

(2) Lica koja nisu državni službenici, ali se njihov radno-pravni status reguliše ovim zakonom su:
a) rukovodilac samostalne kantonalne uprave i samostalne kantonalne upravne organizacije, rukovodilac kantonalne uprave i kantonalne upravne organizacije koja se nalazi u sastavu kantonalnog ministarstva;
b) rukovodilac samostalne gradske, odnosno općinske uprave i samostalne gradske, odnosno općinske upravne organizacije, rukovodilac uprave i upravne organizacije koja se nalazi u sastavu gradske, odnosno općinske službe za upravu;

(3) Ovaj zakon ne primjenjuje se na pripadnike kantonalne policije.

POGLAVLJE II - RADNA MJESTA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

Član 10.
(Radna mjesta državnih službenika)

(1) Državni službenik se postavlja na jedno od sljedećih radnih mjesta:
a) rukovodilac stručne i druge službe koju obrazuje Vlada, Gradonačelnik ili načelnik;
b) sekretar organa državne službe,
c) pomoćnik rukovodioca organa državne službe,
d) glavni inspektor,
e) šef unutrašnje organizacione jedinice,
f) inspektor,
g) stručni savjetnik,
h) viši stručni saradnik,
i) stručni saradnik.

(2) Vlada uredbom propisuje vrstu i složenost poslova koji se obavljaju u okviru radnih mjesta državnih službenika iz stava (1) ovog člana.

(3) Pozicije u okviru radnih mjesta državnih službenika utvrđuju se pravilnikom o unutarašnjoj organizaciji organa državne službe, u skladu s ovim zakonom i uredbom iz stava (2) ovog člana.

Član 11.
(Rukovodilac stručne i druge službe koju obrazuje Vlada, Gradonačelnik ili načelnik)

(1) Rukovodilac stručne i druge službe koju obrazuje Vlada, Gradonačelnik ili načelnik rukovodi stručnom i drugom službom i odgovoran je za obavljanje svih poslova radi kojih je osnovana stručna i druga služba, u skladu sa zakonom.

(2) Rukovodilac za svoj rad i upravljanje odgovara Vladi, Gradonačelniku ili načelniku, u skladu sa zakonom.

Član 12.
(Sekretar organa državne službe)

(1) Sekretar organa državne službe obavlja poslove od značaja za unutrašnju organizaciju i rad organa državne službe, koordinira radom osnovnih organizacionih jedinica, sarađuje između organa i drugih tijela državne službe i drugih pravnih lica, realizira program rada organa državne službe, koordinira radom državnih službenika i namještenika koji nisu sistematizovani u okviru organizacinih jedinica i odgovoran je za korištenje finansijskih, materijalnih i ljudskih potencijala koji su mu povjereni i obavlja i druge poslove koje mu odredi rukovodilac organa državne službe.

(2) Sekretar organa državne službe za svoj rad i upravljanje odgovara rukovodiocu organa državne službe.

Član 13.
(Pomoćnik rukovodioca organa državne službe)

(1) Pomoćnik rukovodioca organa državne službe obavlja poslove rukovodnog karaktera unutar osnovne organizacione jedinice i odgovoran je za korištenje finansijskih, materijalnih i ljudskih potencijala dodijeljenih osnovnoj organizacijskoj jedinici.

(2) Pomoćnik rukovodioca organa državne službe za svoj rad i upravljanje odgovara rukovodiocu organa državne službe.

Član 14.
(Glavni inspektor)

(1) Glavni inspektor rukovodi poslovima koji se odnose na inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona, drugih propisa i općih akata koji spadaju u njihovu nadležnost.

(2) Prilikom obavljanja inspekcije glavni inspektor ostvaruje saradnju sa nadležnim gradskim i općinskim inspektorima, koja se odnosi na pitanja od zajedničkog interesa za obavljanje inspekcije i pruža im potrebnu stručnu pomoć.

Član 15.
(Šef unutrašnje organizacione jedinice)

(1) Šef unutrašnje organizacione jedinice rukovodi unutrašnjom organizacionom jedinicom, obavlja najsloženije poslove iz nadležnosti unutrašnje organizacione jedinice i odgovoran je za korištenje finansijskih, materijalnih i ljudskih potencijala dodijeljenih unutrašnjoj organizacionoj jedinici.

(2) Šef unutrašnje organizacione jedinice za svoj rad i upravljanje odgovara pomoćniku organa državne službe koji rukovodi osnovnom organizacionom jedinicom u čijem je sastavu unutrašnja organizaciona jedinica, odnosno sekretaru organa državne službe ukoliko u toj osnovnoj organizacionoj jedinici nema pomoćnika rukovodioca organa državne službe.

Član 16.
(Inspektori)

Inspektori obavljaju poslove koji se odnose na inspekcijski nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa donesenih na osnovu zakona i inspekcijski nadzor nad radom organa državne službe, u skladu sa zakonom.

Član 17.
(Stručni savjetnik)

Stručni savjetnik je državni službenik čija dužnost podrazumijeva visok stepen stručnosti, odgovornosti i nezavisnosti u obavljanju poslova određene oblasti rada, u okviru organizacione jedinice u kojoj se nalazi i obavlja najsloženije poslove iz nadležnosti te jedinice.

Član 18.
(Viši stručni saradnik)

Viši stručni saradnik je državni službenik čija dužnost podrazumijeva veći stepen stručnosti, osposobljenosti i odgovornosti za obavljanje poslova u određenoj organizacionoj jedinici, koji su posebnim propisom određeni za to radno mjesto.

Član 19.
(Stručni saradnik)

Stručni saradnik je državni službenik koji je stručno osposobljen za obavljanje određene vrste složenih poslova koji su posebnim propisom određeni za to radno mjesto.

POGLAVLJE III - RADNA MJESTA LICA KOJA NISU DRŽAVNI SLUŽBENICI

Član 20.
(Rukovodilac samostalne uprave i samostalne upravne organizacije)

(1) Rukovodilac samostalne uprave i samostalne upravne organizacije rukovodi samostalnom upravom, odnosno samostalnom upravnom organizacijom i odgovoran je za obavljanje svih poslova iz njene nadležnosti.

(2) Rukovodilac samostalne uprave i samostalne upravne organizacije za svoj rad i upravljanje odgovara Vladi, Gradonačelniku, odnosno načelniku.

Član 21.

(Rukovodilac uprave i upravne organizacije koja se nalazi u sastavu organa državne službe)

(1) Rukovodilac uprave i upravne organizacije koje se nalaze u sastavu organa državne službe rukovodi upravom, odnosno upravnom organizacijom u sastavu organa državne službe, u skladu sa zakonom.
(2) Rukovodilac za svoj rad i upravljanje odgovara ministru i Vladi, Gradonačelniku, odnosno načelniku.

Član 22.

(Imenovanje i razrješenje)

(1) Rukovodioca samostalne uprave i samostalne upravne organizacije imenuje i razrješava Vlada Kantona, Gradonačelnik, odnosno načelnik.
(2) Rukovodioca uprave i upravne organizacije koje se nalaze u sastavu ministarstva imenuje i razrješava Vlada Kantona na prijedlog ministra, a u Gradu i Općini Gradonačelnik, odnosno načelnik.
(3) Imenovanja lica iz st. (1) i (2) ovog člana vrše se u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 23.

(Način zapošljavanja)

(1) Lica iz člana 22. ovog zakona, zapošljavaju se putem javnog konkursa koji raspisuje rukovodilac, odnosno organ koji vrši imenovanje.
(2) Ukoliko se radi o raspisivanju javnog konkursa za poziciju za čije imenovanje je potreban prijedlog, javni konkurs se raspisuje na prijedlog lica koje predlaže imenovanje.

POGLAVLJE IV - DUŽNOSTI I PRAVA DRŽAVNOG SLUŽBENIKA

Član 24.

(Dužnosti državnog službenika)

(1) Državni službenik izvršava zadatke predviđene opisom radnog mjesta i primjenjuje i osigurava poštivanje ustavno-pravnog poretka i zakona Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona.
(2) Državni službenik dužan je povjerene poslove obavljati u skladu sa zakonom, drugim propisima i pravilima struke te izvršavati naloge rukovodioca organa državne službe i nadređenoga državnog službenika, koji se odnose na državnu službu i bez posebnog naloga obavljati zadatke radnog mjesta na koje je raspoređen.
(3) Državni službenik dužan je poštovati propisano radno vrijeme organa državne službe u kojem je zaposlen i koristiti ga za obavljanje dodijeljenih dužnosti, te mora biti prisutan na radnom mjestu, u skladu sa propisima organa državne službe.
(4) Državni službenik se, za vrijeme radnog vremena, ne smije bez odobrenja nadređenog državnog službenika udaljavati iz radnih prostorija, osim radi korištenja dnevnog odmora, a u slučaju opravdanog razloga, svoje udaljavanje dužan je opravdati odmah po povratku.
(5) U slučaju spriječenosti dolaska na rad, državni službenik je dužan obavijestiti nadređenog o razlozima spriječenosti, najkasnije u roku od 24 sata od njihova nastanka, osim ako to nije moguće učiniti iz objektivnih razloga ili više sile, u kom je slučaju dužan obavijestiti nadređenog službenika odmah po prestanku razloga koji su onemogućili ranije obavještavanje. Državni službenik nema pravo na plaću za vrijeme neopravdane odsutnosti s rada.
(6) Ukoliko državni službenik primi nalog za koji ocijeni da je nezakonit, postupa na slijedeći način:
   a) skreće pažnju izdavaocu naloga na njegovu nezakonitost;
   b) ako izdavalac naloga ponovi nalog, državni službenik zatražit će pismenu potvrdu u kojoj se navodi identitet izdavaoca naloga i precizan sadržaj naloga;
   c) ako je nalog potvrđen, državni službenik izvještava o nalogu neposredno nadređenog izdavaocu naloga i dužan ga je izvršiti, osim ako nalog ne predstavlja krivično djelo, u kom slučaju odbija izvršenje i prijavljuje odmah slučaj nadležnom tužilaštvu.
(7) Državni službenik je nepristrasan, a naročito:
   a) izbjegava djelatnosti ili propuste u obavljanju svoje profesionalne dužnosti koje krše ili su nespojive s dužnostima utvrđenim ovim zakonom i suzdržava se naročito od javnog ispoljavanja svojih političkih uvjerenja i ne zloupotrebljava vjerska uvjerenja;
   b) ne traži i ne prihvaća za sebe ili svoje srodnike bilo kakvu dobit, korist, naknadu u novcu, uslugama ili slično.
(8) Državni službenik je dužan:
   a) prijaviti nadležnim organima slučajeve primanja bilo kakve dobiti, koristi, naknada u novcu, uslugama ili drugih oblika koristi koje zahtijeva ili ostvari od fizičkog ili pravnog lica bilo koji zaposlenik u organu državne službe u namjeri da u okviru svojih ovlaštenja, učini što ne bi smio učiniti ili da ne učini što je dužan učiniti;
   b) prijaviti nadležnim organima slučajeve davanja bilo kakve dobiti, beneficija, naknada u novcu, uslugama ili drugih oblika koristi koje učini ili obeća fizičko ili pravno lice bilo kojem zaposleniku u organu državne službe u namjeri da zaposlenik u okviru svojih ovlaštenja učini što ne bi smio učiniti ili da ne učini što je dužan učiniti;
(9) U slučajevima iz stava (8) ovog člana, državni službenik je dužan u pismenom obliku upoznati neposrednog rukovodioca, s tim da zbog osnovanog prijavljivanja ne može biti disciplinski odgovoran niti imati bilo kakvih posljedica na svoj radno-pravni status, u skladu sa važećim propisima.
(10) Državni službenik u obavljanju svojih zadataka naročito se rukovodi načelima utvrđenim Etičkim kodeksom za državne službenike koji donosi Agencija za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija).
(11) Državni službenik ispunjava i druge dužnosti utvrđene ovim zakonom.

Član 25.

(Prava državnog službenika)

(1) Državni službenik ima pravo:
   a) na radni odnos na neodređeno vrijeme, osim ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno;
   b) na odsustvo utvrđeno zakonom, kao i na nastavak rada na istom ili sličnom radnom mjestu po isteku odsustva;
   c) da bude nagrađen na osnovu zadataka i rezultata rada u skladu sa zakonom;
   d) na plaću i naknade na način utvrđen posebnim zakonom;
   e) na potporu i pomoć u stručnom obrazovanju i profesionalnom usavršavanju, u cilju napredovanja u karijeri putem obuke i na druge načine u skladu sa potrebama i planom utvrđenim od strane organa državne službe;
   f) na zaštitu svog fizičkog i moralnog integriteta, tokom obavljanja službenih dužnosti;
   g) da osnuje ili se učlani u sindikat ili profesionalno udruženje, u skladu sa zakonom;
   h) na štrajk, u skladu sa zakonom.
(2) Državni službenik ima pravo na pošten i pravedan tretman u svim aspektima kadrovske politike, bez diskriminacije.

Član 26.

(Nespojivosti sa dužnostima državnog službenika)

(1) Državni službenik ne smije obavljati dužnost, djelatnost ili biti na položaju koji dovodi do sukoba interesa s njegovim službenim dužnostima, a naročito:

a) državni službenik ne smije obavljati dodatnu djelatnost za koju se plaća naknada, osim u slučaju kada je to odobrio rukovodilac organa državne službe, u skladu sa uredbom Vlade, kojom se propisuju slučajevi u kojima se može dati ovakvo odobrenje;
b) državni službenik koji je razriješen dužnosti, u roku od dvije godine od dana razrješenja sa dužnosti, ne može se zaposliti kod pravnog lica nad čijim je radom provodio nadzor, a također ne smije primati bilo kakvu naknadu od pravnog lica ili firme u roku od dvije godine od dana razrješenja s dužnosti;
c) državni službenik ne može biti član upravnih i drugih organa političkih stranaka i ne smije slijediti upute političkih stranaka;
d) lica iz člana 22. ovog zakona ne mogu biti članovi upravnih niti nadzornih odbora i skupština kantonalnih, gradskih i općinskih javnih preduzeća, javnih ustanova i drugih pravnih lica čiji je osnivač Kanton, Grad, odnosno općina i privrednih društava sa učešćem državnog kapitala, osim ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

(2) Prava i obaveze državnog službenika miruju od trenutka kada je imenovan, odnosno izabran, na položaj u bilo kojem zakonodavnom ili izvršnom organu na bilo kojem nivou vlasti u Bosni i Hercegovini, odnosno na bilo koju poziciju iz člana 9. stav (2) ovog zakona;
(3) Državni službenik iz stava (2) ovog člana može se vratiti na isto ili slično radno mjesto u istom ili drugom organu državne službe, najkasnije u roku mjesec dana od nastupanja sljedećih slučajeva: završetka mandata i prestanka funkcije u zakonodavnom ili izvršnom organu na bilo kojem nivou vlasti u Federaciji i u Bosni i Hercegovini, odnosno na bilo kojoj poziciji iz člana 9. stav (2) ovog zakona;
(4) U skladu s ovim zakonom, prilikom postavljenja na radno mjesto, državni službenik i lice iz člana 22. ovog zakona predočit će sve informacije o imovini državnog službenika, odnosno tog lica.
(5) Državni službenik i lica iz člana 22. ovog zakona, dužni su prijaviti sve promjene imovinskog stanja, u roku od 30 dana od dana nastalih promjena.
(6) Svi podaci iz st. (4) i (5) ovog člana čuvaju se u evidenciji Registra državne službe koji vodi Agencija, u skladu s propisima o zaštiti ličnih podataka koji su na snazi u Federaciji.

Član 27.
(Imenovanje i sigurnost položaja)

(1) Licima iz člana 22. ovog zakona, ne garantuje se sigurnost položaja.
(2) Lica iz člana 22. st. (1) i (2) imenuju se na period od pet godina, uz mogućnost da na osnovu javnog konkursa budu ponovo imenovana na period od pet godina, odnosno najviše dva puta uzastopno.
(3) Imenovanje na pozicije iz člana 22. ovog zakona ne može se preinačiti u položaj državnog službenika sa sigurnošću položaja, osim licima na koja se odnosi član 26. stav (3) ovog zakona.
(4) Lica iz člana 22. ovog zakona razrješavaju se dužnosti od trenutka kada su imenovana na položaj u bilo kojem zakonodavnom ili izvršnom organu na bilo kojem nivou vlasti u Bosni i Hercegovini.
(5) Lica iz člana 22. st. (1) i (2) mogu biti razriješeni i prije isteka mandata u slučaju ako se u svom radu ne pridržavaju zakona, podzakonskih akata, smjernica, zaključaka i drugih akata zakonodavne ili izvršne vlasti.
(6) Postupak za razrješenje lica iz člana 22. st. (1) i (2) pokreće organ koji ih je imenovao, a provodi se po proceduri utvrđenoj podzakonskim aktom Vlade koji uređuje disciplinski postupak.

Član 28.
(Odlučivanje o pravima i dužnostima državnih službenika iz radnog odnosa)

(1) O pravima i dužnostima državnih službenika iz radnog odnosa, na osnovu ovog zakona, podzakonskih akata i kolektivnog ugovora, odlučuje rukovodilac organa državne službe, osim kada je zakonom i podzakonskim aktom utvrđeno da odlučuje drugi organ.
(2) O pravima i dužnostima iz stava (1) ovog člana, donosi se rješenje.
(3) Za donošenje i dostavljanje rješenja iz stava (2) ovog člana državnom službeniku, primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o upravnom postupku.
(4) Protiv rješenja iz stava (2) ovog člana, državni službenik ima pravo izjaviti žalbu Odboru državne službe za žalbe (u daljem tekstu: Odbor za žalbe), u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, radi preispitivanja pravilnosti donesenog rješenja.
(5) Žalba iz stava (4) ovog člana odlaže izvršenje rješenja, ako ovim zakonom za pojedina pitanja nije drugačije određeno.
(6) Rješenje Odbora za žalbe iz stava (4) ovog člana je konačno, protiv kojeg se može pokrenuti spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.

POGLAVLJE V - UPRAŽNJENA RADNA MJESTA, PREMJEŠTAJ, ZAPOŠLJAVANJE, OCJENA RADA I UNAPREĐENJE

Član 29.
(Popuna upražnjenog radnog mjesta)

Popuna upražnjenog radnog mjesta državnog službenika u organu državne službe vrši se na način utvrđen u čl. 30. do 34. ovog zakona za koji se, u zavisnosti od konkretne potrebe i situacije, odluči rukovodilac organa državne službe.

Član 30.
(Interni premještaj državnog službenika)

(1) Državni službenik se može premjestiti na drugo slično radno mjesto u istom organu državne službe, odnosno u drugi organ državne službe istog nivoa vlasti na osnovu sporazuma između rukovodilaca organa državne službe.
(2) Pod sličnim radnim mjestom podrazumijeva se radno mjesto iste stručne spreme u okviru organa državne službe, za koje državni službenik ispunjava opšte i posebne uslove, propisane pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.
(3) Premještaj se može izvršiti sa ili bez saglasnosti državnog službenika koji se premješta sa jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto iste ili neposredno više, odnosno neposredno niže pozicije radnog mjesta koje je upražnjeno u organu državne službe, odnosno u drugom organu državne službe istog nivoa vlasti, a u okviru radnih mjesta propisanih u članu 10. stav (1) tač. b) do i) ovog zakona, ako postoji potreba službe, prema ocjeni rukovodioca organa državne službe.
(4) Rješenje o premještaju iz stava (3) ovog člana donosi rukovodilac organa državne službe, a primjerak rješenja dostavlja se Agenciji, a kada se premještaj vrši u drugi organ državne službe istog nivoa vlasti, primjerak sporazuma i rješenje o postavljenju dostavljaju se Agenciji.
(5) Kod odlučivanja o premještaju u obzir se uzimaju ocjene rezultata rada koje je ostvario državni službenik koji se premješta, kao i njegova ukupna stručna sposobnost za obavljanje poslova na radnom mjestu na koje se premješta.
(6) Interni premještaj državnog službenika se može izvršiti samo jednom u toku jedne kalendarske godine.
(7) Žalba na rješenje iz stava (4) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 31.
(Preuzimanje državnog službenika)

(1) Organ državne službe može, na osnovu pisanog sporazuma sa drugim organom državne službe u Bosni i Hercegovini, neovisno od nivoa vlasti i uz saglasnost državnog službenika, preuzeti državnog službenika. sa iste ili slične pozicije, u skladu sa članom 30. stav (2) ovog zakona.
(2) Preuzimanje se vrši pisanim sporazumom između rukovodilaca organa državne službe, gradonačelnika, odnosno načelnika, a primjerak sporazuma i rješenje o postavljenju dostavljaju se Agenciji.

Član 32.
(Popuna upražnjenih radnih mjesta sa liste prekobrojnih)

(1) Kada rukovodilac organa državne službe odluči da popunu upražnjenog radnog mjesta državnog službenika ne vrši na način predviđen čl. 30. i 31. ovog zakona, odnosno ako se popuna ne izvrši na taj način, rukovodilac organa državne službe podnosi zahtjev Agenciji za popunu tog radnog mjesta.
(2) Agencija prvo pokušava popuniti to radno mjesto državnim službenicima koji se nalaze na Listi prekobrojnih državnih službenika na području Kantona, koju vodi Agencija za sve organe državne službe u Federaciji.
(3) Popuna iz stava (2) ovog člana vrši se prema kriterijima i pravilima Agencije za izbor državnih službenika.

Član 33.
(Interno oglašavanje)

(1) Ako se upražnjeno radno mjesto ne može popuniti sa Liste prekobrojnih, Agencija objavljuje interni oglas na službenoj web stranici Agencije.
(2) Pravo prijave na interni oglas imaju državni službenici bilo kojeg nivoa vlasti na koji se odnosi ovaj zakon.
(3) Interni oglas ostaje otvoren osam dana od dana objavljivanja.
(4) Interni oglas se provodi na način i po postupku koji je propisan za provođenje javnog konkursa, s tim što se u okviru internog oglasa ne provodi ispit općeg znanja.

Član 34.
(Javno oglašavanje)

(1) Ukoliko se upražnjeno radno mjesto u organu državne službe ne bude moglo popuniti na način predviđen u čl. 32. i 33. ovog zakona, na zahtjev rukovodioca organa državne službe, Agencija objavljuje javni konkurs i provodi proceduru popune upražnjenog radnog mjesta, prema odredbama ovog člana i čl. 35. i 36. ovog zakona.
(2) Javni konkurs objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH", jednim dnevnim novinama koje se distribuiraju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i web stranici Agencije.
(3) Rok za prijavu kandidata je 15 dana, od dana objave u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine".
(4) Javni konkurs sadrži:
   a) naziv i opis upražnjenog radnog mjesta,
   b) opšte uslove iz člana 35. ovog zakona,
   c) posebne uslove utvrđene pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji,
   d) spisak potrebnih dokumenata i mjesto njihovog podnošenja.
(5) Troškove objavljivanja javnog konkursa snosi organ državne službe za čije se potrebe provodi konkurs.

Član 35.
(Opšti uslovi za postavljenje državnog službenika)

(1) Da bi bilo postavljeno na radno mjesto državnog službenika, lice mora ispunjavati sljedeće opšte uslove:
   a) da je državljanin Bosne i Hercegovine;
   b) da je stariji od 18 godina;
   c) da ima univerzitetsku diplomu ili druge obrazovne ili akademske kvalifikacije najmanje VII stepena stručne spreme odnosno visoko obrazovanje prvog, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja, što se utvrđuje uredbom iz člana 10. stav (2) ovog zakona, kojom se uređuju poslovi osnovnih djelatnosti i uslovi za njihovo obavljanje u organima državne službe;
   d) da je zdravstveno sposobno za obavljanje određenih poslova predviđenih za to radno mjesto;
   e) da u posljednje tri godine, od dana objavljivanja upražnjenog radnog mjesta, lice nije otpušteno iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere, na bilo kojem nivou vlasti u Bosni i Hercegovini;
   f) da nije obuhvaćeno odredbom člana IX.1 Ustava Bosne i Hercegovine.
(2) Odredbe stava (1) ovog člana odnose se i na lica iz člana 22. ovog zakona.

Član 36.
(Nediskriminacija prilikom zapošljavanja)

Prilikom provođenja javnog konkursa, u postupku zapošljavanja i unapređenja, zabranjena je diskriminacija u smislu Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, kao i svaka druga diskriminacija u smislu ovog zakona.

Član 37.
(Komisija za provođenje javnog konkursa)

(1) Agencija imenuje posebnu komisiju za provođenje javnog konkursa (u daljem tekstu: Komisija) koja je nepristrasna u provođenju javnog konkursa.
(2) Komisiju sačinjavaju tri člana, od kojih su dva člana državni službenici iz organa državne službe, od kojih je jedan član sindikata, na koji se javni konkurs odnosi i koji imaju akademsko i profesionalno iskustvo u oblastima obuhvaćenim procesom javnog konkursa, dok se treći član Komisije imenuje sa liste eksperata koju utvrdi Agencija.
(3) Komisija bira predsjedavajućeg među svojim članovima i usvajaju poslovnik o radu većinom glasova svih članova.
(4) Članovima Komisije za rad u komisiji pripada naknada čija se visina utvrđuje posebnim rješenjem o imenovanju komisije prema kriterijima koje utvrdi Agencija, a isplata se vrši iz sredstava organa državne službe za čije je potrebe imenovana ta komisija.

Član 38.
(Javni konkurs)

(1) U okviru provođenja javnog konkursa kandidati su dužni polagati:
   a) ispit općeg znanja;
   b) stručni ispit.
(2) Vlada na prijedlog Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo pravde), uz pribavljeno mišljenje Agencije, podzakonskim aktom utvrđuje uslove, način i program polaganja ispita iz stava (1) ovog člana.
(3) Kandidati koji su položili stručni upravni ispit ili pravosudni ispit pred pred bilo kojim nadležnim organom u Bosni i Hercegovini, izuzeti su od polaganja ispita općeg znanja iz stava (1) tačka a) ovog člana.

Član 39.
(Postavljenje državnog službenika)

(1) Rukovodilac organa državne službe, Gradonačelnik ili načelnik postavlja najuspješnijeg kandidata sa Liste uspješnih kandidata koji su prošli javni konkurs iz člana 38. ovog zakona, za državnog službenika.
(2) Izuzetno, iz opravdanih razloga uz obazloženje, rukovodilac organa državne službe Gradonačelnik ili načelnik može postaviti kandidata bez obzira na redoslijed utvrđen na Listi uspješnih kandidata, a nakon obavljenog usmenog intervjua sa svim kandidatima sa Liste uspješnih kandidata.
(3) Pod opravdanim razlozima iz stava (2) ovog člana podrazumijeva se nacionalna i spolna struktura u organu

državne službe i prednost u zapošljavanju utvrđena posebnim propisima.
(4) Usmeni intervju iz stava (2) ovog člana provodi se u organu državne službe.
(5) Rezervna Lista uspješnih kandidata čuva se do isteka probnog rada postavljenog državnog službenika.
(6) Postavljenje državnog službenika vrši se rješenjem, koje se dostavlja kandidatu i objavljuje na oglasnoj ploči organa državne službe.
(7) Prije preuzimanja dužnosti, postavljeni državni službenik prima pisani opis svog radnog mjesta i akte kojim se regulišu radni odnosi, plaće, unutrašnja organizacija i zaštita na radu.
(8) Rješenje o postavljenju sadrži:
a) ime i prezime državnog službenika;
b) naziv organa državne službe u koji je državni službenik postavljen;
c) naziv radnog mjesta i platni razred.
(9) Postavljeni državni službenik preuzima dužnost polaganjem zakletve vjernosti pred rukovodiocem organa državne službe, čiji tekst utvrđuje Agencija, a potpisani tekst zakletve sastavni je dio personalnog dosjea državnog službenika.
(10) Jedan primjerak rješenja o postavljenju državnog službenika dostavlja se Agenciji radi evidentiranja u Registru državnih službenika, u roku od osam dana od dana donošenja rješenja.
(11) Protiv rješenja iz stava (6) ovog člana može se izjaviti žalba Odboru za žalbe.

Član 40.
(Probni period)

(1) Kada se radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, državni službenik prolazi razdoblje probnoga rada, koje obuhvata vrijeme uvođenja u posao i vrijeme obavljanja dužnosti i ukupno traje šest mjeseci, osim ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.
(2) Neposredno nadređeni državni službenik se određuje kao supervizor, odgovoran za davanje prijedloga ocjene rada na kraju probnog perioda, a ukoliko nema neposredno nadređenog državnog službenika, rukovodilac organa državne službe imenuje za supervizora drugog državnog službenika iz organa državne službe u kojoj se vrši popuna.
(3) Ocjenjivanje probnog rada državnih službenika vrši rukovodilac organa državne službe.
(4) Ukoliko je ocjena rada:
a) zadovoljavajuća, rukovodilac organa državne službe rješenjem potvrđuje postavljenje državnog službenika na radno mjesto;
b) nezadovoljavajuća, rukovodilac organa državne službe rješenjem razrješava dužnosti državnog službenika, koji time gubi svoj status, bez primanja naknade zbog otpuštanja.
(5) Ukoliko je državni službenik razriješen dužnosti, u skladu sa stavom (4) tačka b) ovog člana, sljedeći uspješni kandidat s rezervne liste iz člana 39. stav (5) ovog zakona, postavlja se na upražnjeno radno mjesto državnog službenika, uz obavezu probnog rada.
(6) Probnom radu ne podliježu pripravnici iz člana 45. ovog zakona.

Član 41.
(Ocjena rada)

(1) Ocjenu rada državnog službenika podrazumijeva nadzor i ocjenu izvršavanja poslova utvrđenih opisom radnog mjesta za vrijeme perioda koji se ocjenjuje.
(2) Ocjenu rada državnih službenika utvrđuje rukovodilac organa državne službe.
(3) Rukovodilac organa državne službe ocjenjuje rad svih državnih službenika, na prijedlog neposredno nadređenog službenika, najmanje jednom godišnje.
(4) Ocjena rada državnog službenika zasniva se na rezultatima postignutim u obavljanju poslova radnog mjesta i postavljenih radnih ciljeva, kvalitetu rada, efikasnosti u radu, samostalnosti, stvaralačkoj sposobnosti i inicijativi, vještini komunikacije, spremnosti prilagođavanja promjenama i ostalim sposobnostima koje zahtijeva radno mjesto.
(5) Rezultati ostvareni u obavljanju poslova u toku perioda koji se ocjenjuje označuju se sljedećim ocjenama: nezadovoljavajuće, zadovoljavajuće, uspješno i izuzetno uspješno, u skladu sa aktom Agencije.
(6) Ocjena rada iz prethodne godine uzima se u obzir prilikom unapređenja i internih premještaja.
(7) Svi državni službenici:
a) imaju nesmetan pristup ocjenama svoga rada koje se nalaze u ličnom dosjeu, u skladu sa članom 65. ovog zakona;
b) imaju mogućnost da u odgovarajućem vremenskom roku priložе pisane informacije uz ocjenu svoga rada i imaju pravo izjaviti žalbu Odboru za žalbe, radi preispitivanja ocjene rada, u roku od 15 dana od dana prijema odluke o ocjeni rada.
(8) Ukoliko su dvije uzastopne ocjene rada negativne, rukovodilac organa državne službe razrješava dužnosti državnog službenika, koji time gubi svoj status bez primanja naknade zbog otpuštanja.
(9) Državni službenik može izjaviti žalbu Odboru za žalbe radi preispitivanja razrješenja, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja o razrješenju.
(10) Ministarstvo pravde donosi pravilnik kojim se propisuju kriteriji za ocjenjivanje i nagrađivanje državnih službenika.

Član 42.
(Napredovanje i unapređenje)

Unapređenje državnog službenika u višu kategoriju iz člana 10. stav (1) tač. b) do i) ovog zakona, zasniva se na pozitivnoj ocjeni rada i o njemu odlučuje rukovodilac organa državne službe, u skladu sa članom 43. ovog zakona.

Član 43.
(Unapređenje državnog službenika)

(1) Rukovodilac organa državne službe može vršiti unapređenje državnog službenika u organu kojim rukovodi na više radno mjesto, u okviru radnih mjesta iz člana 10. stav (1) tač. b) do i) ovog zakona, a vrši se kada postoji upražnjeno radno mjesto.
(2) Unapređenje se vrši putem internog oglasa, koji traje najmanje sedam dana od dana objavljivanja, a objavljuje se na oglasnoj tabli organa državne službe u kojem se vrši unapređenje.
(3) Interni oglas sadrži naziv radnog mjesta, opis poslova i uslove za obavljanje poslova utvrđene u pravilniku o unutrašnjoj organizaciji organa državne službe.
(4) Rukovodilac organa državne službe, Gradonačelnik, odnosno načelnik imenuje komisiju od tri člana, koja predlaže za unapređenje državnog službenika koji ima najbolje stručne i druge kvalitete, koji se zasnivaju na ocjeni rada i pokazanim drugim stručnim i profesionalnim sposobnostima državnih službenika koji se prijave na interni oglas, što se procjenjuje putem intervjua.
(5) Rješenje o unapređenju donosi rukovodilac organa državne službe, Gradonačelnik, odnosno načelnik, a primjerak rješenja dostavlja se Agenciji.
(6) Nezadovoljni državni službenici imaju pravo podnijeti žalbu Odboru za žalbe, u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja o unapređenju.

Član 44.
(Prekobrojnost)

(1) Prekobrojnost nastaje isključivo kao posljedica reorganizacije, smanjenja obima poslova organa državne službe ili njegovog ukidanja.
(2) Agencija proglašava državnog službenika prekobrojnim, na prijedlog rukovodioca organa državne službe, u skladu sa kriterijima iz kolektivnog ugovora.

(3) Državni službenik koji je proglašen prekobrojnim može se:
   a) rasporediti na slično upražnjeno radno mjesto državnog službenika u drugom organu državne službe bilo kojeg nivoa vlasti na koji se odnosi ovaj zakon;
   b) ukoliko raspoređivanje državnog službenika na način iz prethodne tačke nije moguće, rukovodilac organa državne službe razrješava dužnosti prekobrojnog državnog službenika, koji može izjaviti žalbu Odboru za žalbe i tražiti preispitivanje svog razrješenja, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja o razrješenju;
(4) Ukoliko se u organu državne službe oglasi upražnjeno slično radno mjesto, u roku od jedne godine od dana razrješenja s dužnosti, prekobrojni državni službenik ima prednost prilikom ponovnog zaposlenja u organu državne službe.
(5) Prekobrojnim se ne može proglasiti državni službenik kojem je za sticanje uslova za starosnu penziju ostalo pet ili manje godina staža osiguranja.

Član 45.
(Pripravnici)

(1) Prijem pripravnika u organu državne službe vrši se na osnovu javnog konkursa, koji objavljuje Agencija, na zahtjev rukovodioca organa državne službe, u skladu sa kriterijima koje utvrđuje Agencija.
(2) Pripravnički staž traje jednu godinu, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, a provodi se po programu obuke pripravnika, koji donosi rukovodilac organa državne službe, Gradonačelnik, odnosno načelnik.
(3) Za vrijeme pripravničkog staža pripravniku pripada plaća u visini utvrđenoj posebnim zakonom.
(4) Organi državne službe dužni su planirati i redovno godišnje primati pripravnike na pripravnički staž.

Član 46.
(Status namještenika koji uz rad stekne visoku stručnu spremu)

Namještenik organa državne službe koji je stekao VII stepen stručne spreme ili visoko obrazovanje prvog, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja, a koji ima najmanje pet godina radnog iskustva u organima državne službe nakon položenog stručnog ispita za namještenika u organima državne službe, može se prijaviti na konkurs za upražnjeno radno mjesto stručnog saradnika u organu državne službe bez obaveze obavljanja pripravničkog staža.

Član 47.
(Radni odnos na određeno vrijeme)

(1) U slučaju duže odsutnosti državnog službenika sa posla (bolovanje, porodiljsko odsustvo i sl.) može se primiti državni službenik u radni odnos na određeno vrijeme, koje traje do povratka odsutnog državnog službenika na posao.
(2) Prijem u radni odnos iz stava (1) ovog člana vrši se prema odredbama čl. 32. i 33. ovog zakona, a u slučaju da takva mogućnost ne postoji, na zahtjev organa državne službe, Agencija vrši popunu tog radnog mjesta u skladu sa članom 34. ovog zakona.
(3) Radni odnos iz stava (1) ovog člana ne može prerasti u radni odnos na neodređeno vrijeme.
(4) Izuzetno, u slučaju potrebe da se hitno obezbijedi obavljanje poslova odsutnog državnog službenika iz stava (1) ovog člana, rukovodilac organa državne službe može privremeno rasporediti na te poslove drugog državnog službenika ili radno mjesto državnog službenika popuniti na određeno vrijeme bez provođenja procedure iz stava (2) ovog člana, ali najduže na period do tri mjeseca, u kojem se mora okončati procedura iz stava (2) ovog člana.

POGLAVLJE VI - USLOVI RADA, ODSUSTVO I GODIŠNJI ODMORI

Član 48.
(Propisi o radu i socijalnom osiguranju)

Na državnog službenika i lica iz člana 22. ovog zakona primjenjuje se Zakon o radu, drugi zakoni i kolektivni ugovori kojima se uređuju prava i obaveze iz radnih odnosa, osim ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.

Član 49.
(Odsustvo i godišnji odmori)

(1) Državni službenik ima pravo na godišnji odmor u trajanju od najmanje 22 radna dana i na plaćeno odsustvo do sedam radnih dana u jednoj kalendarskoj godini, u skladu sa pravilnikom kojim se regulišu radni odnosi.
(2) Kriterije za određivanje dužine godišnjeg odmora u trajanju dužem od odmora predviđenog u stavu (1) ovog člana, utvrđuje Vlada na prijedlog Ministarstva pravde, s tim da godišnji odmor po svim osnovama ne može biti duži od 30 radnih dana, osim ako kolektivnim ugovorom nije drugačije određeno.
(3) Ako se godišnji odmor koristi u dva dijela, prvi dio odmora, u pravilu, je veći od drugog dijela i koristi se u godini za koju je određen.
(4) U dužinu godišnjeg odmora ne uračunavaju se dani sedmičnog odmora (subota i nedjelja) i dani državnih praznika i bolovanja, osim ako subota po rasporedu sedmičnog radnog vremena predstavlja radni dan.

Član 50.
(Neplaćeno odsustvo)

(1) Državnom službeniku može se odobriti neplaćeno odsustvo do 30 dana u kalendarskoj godini u slučajevima:
   a) za pripremanje i polaganje ispita,
   b) za sudjelovanje u stručnim seminarima,
   c) za gradnju i popravku kuće ili stana,
   d) za njegu člana obitelji,
   e) za sudjelovanje na kulturnim, sportskim susretima i drugim sličnim slučajevima.
(2) Dužina odsustva, iz stava (1) ovog člana, za pojedine slučajeve uređuje se pravilnikom o radnim odnosima organa državne službe.
(3) Ukoliko u organu državne službe istog nivoa vlasti rade dva ili više državnih službenika, članova zajedničkog domaćinstva, neplaćeno odsustvo iz stava (1) ovog člana može se odobriti samo jednom državnom službeniku.
(4) Odsustvo iz stava (1) ovog člana, može se odobriti samo pod uslovom ako odsustvo državnog službenika s posla neće utjecati na blagovremeno obavljanje službenih poslova.
(5) Izuzetno, državnom službeniku u organu državne službe može se odobriti neplaćeno odsustvo u trajanju dužem od 30 dana u slijedećim slučajevima:
   a) boravaka u inozemstvu radi spajanja porodice, ako bračni drug državnog službenika boravi u inozemstvu po osnovu odluke nadležne institucije Bosne i Hercegovine ili nadležnog organa Federacije Bosne i Hercegovine;
   b) školovanja koje nije obuhvaćeno organiziranim oblicima obuke, koju provode organi i institucije u Federaciji, odnosno u Bosni i Hercegovini, a koje doprinosi ukupnom usavršavanju državnog službenika u obavljanju poslova iz djelokruga organa državne službe.
(5) Odsustvo iz stava (4) tačka a) ovog člana ne može trajati duže od četiri godine, a odsustvo iz stava (4) tačka b) ovog člana ne može trajati duže od dvije godine.
(6) Za vrijeme odsustva s rada, u skladu sa stavom (1) i (4) ovog člana, prava i obaveze državnog službenika, koja se stiču na radu i po osnovu rada miruju.

Član 51.
(Stručno obrazovanje i usavršavanje)

(1) Državni službenici su obavezni da neprestano rade na svom stručnom usavršavanju i osposobljavanju.
(2) Državni službenik ima pravo i obavezu da učestvuje na organizovanim savjetovanjima i drugim oblicima obrazovnih aktivnosti.
(3) O učestvovanju državnih službenika na savjetovanjima i drugim oblicima stručnog usavršavanja i osposobljavanja odlučuje rukovodilac organa državne službe, vodeći pri tome računa o podjednakom učestvovanju svih državnih službenika.
(4) Vlada svojim aktom, na usaglašen prijedlog Ministarstva pravde i Agencije, uređuje oblike obaveznog godišnjeg stručnog usavršavanja i osposobljavanja državnih službenika, određuje način realizacije te obuke, kriterije za izvođače obuke, način finansiranja i druga pitanja koja se odnose na organizaciju i sprovođenje obuke.

POGLAVLJE VII - PRESTANAK RADNOG ODNOSA

Član 52.
(Prestanak radnog odnosa državnog službenika)

Državnom službeniku prestaje radni odnos u organu državne službe u sljedećim slučajevima:
a) dobrovoljnog istupanja iz državne službe;
b) ispunjavanja zakonskih godina života za penzionisanje, odnosno navršavanjem 40 godina staža osiguranja;
c) gubitka državljanstva Bosne i Hercegovine;
d) sticanja državljanstva druge države suprotno Ustavu i zakonima Bosne i Hercegovine;
e) prekobrojnosti;
f) odbijanja polaganja zakletve vjernosti i/ili potpisivanja teksta zakletve vjernosti;
g) nezadovoljavajućeg probnog perioda;
h) dvije uzastopno negativne ocjene rada;
i) izrečene disciplinske mjere prestanka radnog odnosa u državnoj službi;
j) predaje dokumenata ili izjava tokom postupka podnošenja prijava za prijem u državnu službu, za koje se kasnije utvrdi da su lažni;
k) i u drugim slučajevima utvrđenim Zakonom o radu i drugim zakonima.

Član 53.
(Postupak za prestanak radnog odnosa)

(1) Državnog službenika razrješava rukovodilac organa državne službe.
(2) Državni službenik iz stava (1) ovog člana, može, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja o razrješenju, podnijeti žalbu Odboru za žalbe.
(3) Žalba odlaže izvršenje rješenja o razrješenju, izuzev u slučaju iz člana 52. tačka b) ovog zakona.

Član 54.
(Otpremnina)

Državni službenik koji izgubi status državnog službenika zbog prekobrojnosti, ostvaruje pravo na otpremninu, u skladu sa zakonom.

POGLAVLJE VIII - DISCIPLINSKA ODGOVORNOST, KRIVIČNI POSTUPAK, ODGOVORNOST ZA MATERIJALNU ŠTETU I MEDIJACIJA

Član 55.
(Disciplinska odgovornost)

(1) Državni službenik odgovara disciplinski za učinjene povrede službene dužnosti utvrđene ovim zakonom, nastale kao rezultat njegove krivice.
(2) Povrede službene dužnosti mogu biti lake i teške.
(3) Lake povrede službene dužnosti su:
a) kašnjenje na posao ili raniji odlazak sa posla, bez odobrenja, mjesečno najviše dva puta;
b) napuštanje posla u toku radnog vremena, bez odobrenja nadređenog službenika ili iz neopravdanih razloga;
c) neuredno čuvanje spisa, podataka ili druge povjerene dokumentacije;
d) neobavještavanje rukovodioca ili druge odgovorne osobe u organu državne službe o spriječenosti dolaska na posao duže od jednog dana, bez opravdanih razloga;
e) nepropisno rukovanje uređajima ili opremom koje službenik koristi u obavljanju dužnosti.
(4) Teške povrede službene dužnosti su:
a) izvršenje radnji koje predstavljaju krivično djelo protiv službene dužnosti ili drugo krivično djelo, odnosno prekršaj, kojim se nanosi šteta ugledu državne službe što čini državnog službenika nepodobnim za rad u državnoj službi;
b) odavanje državne i službene tajne;
c) zloupotreba i prekoračenja službenih ovlaštenja ili bavljenje poslom u organu državne službe za koje nije ovlašten;
d) neizvršavanje ili nesavjesno i nemarno vršenje povjerenih poslova i zadataka;
e) takvo ponašanje kojim se onemogućava ili otežava građanima ili drugim licima da ostvaruju svoja prava u postupcima pred organima državne službe;
f) bavljenje aktivnostima ili radom koje su nespojive sa dužnostima državnih sužbenika iz člana 26. ovog zakona;
g) prouzrokovanje veće materijalne štete namjerno ili iz krajnje nepažnje;
h) kašnjenje na posao ili raniji odlazak sa posla, bez odobrenja, više od dva puta tokom mjeseca;
i) neopravdan izostanak s posla dva dana uzastopno ili do pet dana tokom jednog mjeseca;
j) kršenje pravila radne discipline u državnoj službi, utvrđenih u Etičkom kodeksu;
k) neprimjerno ponašanje prema građanima, saradnicima i drugim osobama u vršenju državne službe;
l) učestalo vršenje lakših povreda službene dužnosti.
(5) Odgovornost za izvršenje krivičnog djela i prekršaja ne isključuje disciplinsku odgovornost državnog službenika, pod uvjetom da takvo djelo istovremeno predstavlja povredu službene dužnosti.
(6) Vlada, na prijedlog Ministarstva pravde, uz učešće sindikata, donosi podzakonski akt kojim se uređuju pravila disciplinskog postupka, sadržaj zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka, rokovi zastare i druga pitanja od značaja za disciplinsku odgovornost državnog službenika.

Član 56.
(Disciplinske mjere i disciplinske kazne)

(1) Za počinjene povrede službene dužnosti iz člana 55. ovog zakona, državnom službeniku se mogu izreći slijedeće disciplinske mjere i disciplinske kazne, i to:
a) Za lake povrede službene dužnosti izriču se disciplinske mjere:
1) opomena,
2) pismena opomena,
3) umanjenje osnovne plaće državnog službenika do 10% za period do tri mjeseca.
b) Za teške povrede službene dužnosti izriču se disciplinske kazne:
1) suspenzija prava učešća na internom oglasu i javnom konkursu za državne službenike u periodu od najviše dvije godine;
2) novčana kazna do 30% od osnovne plaće državnog službenika, za period do šest mjeseci
3) premještaj na niže radno mjesto iz člana 10. ovog zakona;
4) prestanak državne službe.

(2) Izrečene mjere i kazne iz disciplinskog postupka se evidentiraju u personalnom dosjeu državnog službenika.

Član 57.

(Disciplinski postupak)

(1) Disciplinski postupak protiv lica iz člana 9. stav (2) pokreće organ koji ga je imenovao na tu funkciju, a disciplinski postupak protiv državnog službenika iz člana 10. stav (1) tačka a) pokreće Vlada, Gradonačelnik odnosno načelnik, a disciplinski postupka protiv državnog službenika iz člana 10. stav (1) tač b) do i) pokreće rukovodilac organa državne službe ili državni službenik kojeg on ovlasti.
(2) Disciplinski postupak protiv državnog službenika za laku povredu službene dužnosti provodi i izriče disciplinske mjere rukovodilac organa iz stava (1) ovog člana ili lice koje on ovlasti.
(3) Disciplinski postupak za tešku povredu službene dužnosti provodi Disciplinska komisija i izriče disciplinske kazne.

Član 58.

(Disciplinska komisija)

(1) Disciplinska komisija je poseban disciplinski organ osnovan u skladu sa podzakonskim propisom iz člana 55. stav (6) ovog zakona.
(2) Predsjednika i članove disciplinske komisije imenuje Vlada, Gradonačelnik, odnosno načelnik na period od dvije godine.
(3) Disciplinska komisija ima najmanje tri člana i, prema potrebi, isto toliko zamjenika, od kojih se jedan član i jedan zamjenik imenuje na prijedlog Sindikata.
(4) Vlada podzakonskim aktom iz člana 55. stav (6) ovog zakona propisuje posebne uslove koje moraju ispunjavati članovi Disciplinske komisije i način i postupak njihovog imenovanja i druga pitanja bitna za status i rad Disciplinske komisije.
(5) Članovima Disciplinske komisije pripada pravo na novčanu naknadu za rad u Disciplinskoj komisiji u visini utvrđenoj aktom Vlade.

Član 59.

(Postupak pred Disciplinskom komisijom)

(1) Disciplinska komisija provodi postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti državnih službenika za teže povrede službene dužnosti u skladu sa pravilima disciplinskog postupka utvrđenim podzakonskim atkom iz člana 55. stav (6) ovog zakona.
(2) Disciplinska komisija tokom postupka pribavlja mišljenje medijatora državne službe o podnesenoj disciplinskoj prijavi.
(3) Protiv odluke Disciplinske komisije državni službenik ima pravo žalbe Odboru za žalbe u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
(4) Konačnu odluku donesenu u disciplinskom postupku izvršava Vlada, Gradonačlenik, odnosno načelnik za državnog službenika iz člana 10. stav (1) tačka a), a za državnog službenika iz člana 10. stav (1) tač. b) do i) rukovodilac organa državne službe.
(5) Konačnu odluku donesenu u disciplinskom postupku za lica iz člana 9. stav (2) ovog zakona, izvršava organ koji je imenovao lice iz člana 9. stav (2), na način utvrđen u propisu iz člana 55. stav (6) ovog zakona.
(6) Disciplinska komisija primjerak konačnog rješenja dostavlja Agenciji.

Član 60.

(Krivični postupak)

(1) U slučaju da se protiv državnog službenika pokrene krivični postupak na osnovu istih činjenica koje su predviđene za disciplinsku odgovornost iz člana 55. ovog zakona disciplinski postupak se obustavlja do okončanja krivičnog postupka.
(2) Ako se državni službenik u krivičnom postupku oslobodi odgovornosti:
   a) vraća se na svoje ranije radno mjesto i njegov lični dosje ne smije sadržavati informacije o krivičnom postupku i/ili preventivnoj suspenziji u vezi s tim postupkom;
   b) disciplinske mjere i kazne se ne mogu poduzeti na osnovu istih činjenica po kojima je državni službenik oslobođen u krivičnom postupku.
(3) Ako se optužba za krivično djelo protiv državnog službenika odbije, disciplinski postupak se može poduzeti na osnovu istih činjenica, u skladu sa članom 55. ovog zakona.
(4) Ako se državni službenik, protiv kojeg je pokrenut krivični postupak, proglasi krivim i osudi, u tom slučaju činjenice koje je utvrdio nadležni sud obavezuju organ državne službe, odnosno Disciplinsku komisiju koja vodi disciplinski postupak protiv državnog službenika.

Član 61.

(Preventivna suspenzija po osnovu krivičnog postupka)

(1) Ako se protiv državnog službenika pokrene krivični postupak rukovodilac organa državne službe dužan je državnog službenika odmah suspendovati u slučaju kad se:
   a) protiv državnog službenika pokrene krivični postupak za krivično djelo počinjeno u obavljanju službene dužnosti,
   b) državni službenik nalazi u pritvoru.
(2) Rukovodilac organa državne službe može suspendovati državnog službenika u slučaju kada je:
   a) protiv državnog službenika pokrenut krivični postupak za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora od najmanje pet godina;
   b) državni službenik zatečen u izvršenju krivičnog djela za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje pet godina ili
   c) postoje dokazi koji ukazuju na izvršenje krivičnog djela.
(3) U slučaju preventivne suspenzije državni službenik koji je suspendovan prima puni iznos plaće.

Član 62.

(Preventivna suspenzija po osnovu disciplinskog postupka)

(1) Državni službenik će biti suspendovan ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak zbog povrede službene dužnosti za koju je predviđena disciplinska kazna prestanka državne službe, ako bi njegovo zadržavanje na poslu moglo štetiti interesima službe.
(2) Rješenje o suspenziji donosi rukovodilac organa državne službe po službenoj dužnosti.
(3) Suspenzija traje do okončanja disciplinskog postupka za koje vrijeme državni službenik prima puni iznos plaće.

Član 63.

(Odgovornost za materijalnu štetu)

(1) Državni službenik je dužan nadoknaditi materijalnu štetu koju u obavljanju državne službe učini namjerno ili krajnjom nepažnjom.
(2) Postojanje štete, njezinu visinu i okolnosti pod kojima je šteta učinjena, odnosno krivicu državnog službenika za učinjenu štetu utvrđuje komisija koju rješenjem imenuje rukovodilac organa državne službe. O obavljanju tih poslova komisija sastavlja zapisnik.
(3) Na osnovu zapisnika iz stava (2) ovog člana, rukovodilac organa državne službe donosi rješenje o naknadi štete kojim se utvrđuje visina štete, rok i način isplate štete.
(4) Protiv rješenja o naknadi štete iz stava (3) ovog člana, državni službenik ima pravo uložiti žalbu Odboru za žalbe u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
(5) Štetu koju državni službenik učini građanima ili pravnim licima ili organu državne službe, svojim nezakonitim ili nepravilnim radom u obavljanju državne službe, nadoknađuje organ državne službe čiji je državni službenik učinio štetu.
(6) Organ državne službe ima pravo regresa isplaćene štete od državnog službenika.

(7) Organ državne službe obvezan je nadoknaditi štetu državnom službeniku koju on pretrpi u službi ili u vezi sa službom, po općim propisima o odgovornosti za štetu.
(8) Ako državni službenik odbije nadoknaditi štetu utvrđenu u rješenju iz stava (3) ovog člana, rukovodilac organa državne službe pokreće postupak za naknadu štete pred nadležnim sudom.

Član 64.
(Medijator državne službe)

(1) Medijator državne službe pomaže u provođenju i poštivanju pravilne primjene ovog zakona i drugih propisa i djeluje kao posrednik kod rukovodioca organa državne službe u svim pitanjima koja se odnose na radno-pravni status državnog službenika.
(2) Svi državni službenici organa državne službe, u saradnji sa sindikatom gdje je sindikat organizovan, biraju na mjesto medijatora državne službe jednog državnog službenika.
(3) Dva ili više organa državne službe mogu izabrati zajedničkog medijatora državne službe.
(4) Medijator državne službe ne može biti lice iz člana 9. stav (2) ovog zakona.
(5) Izbor medijatora državne službe potvrđuje Agencija.
(6) Kriterije za izbor medijatora državne službe, sadržaj poslova i način rada, uslove rada, mandat i druga pitanja od značaja za rad medijatora državne službe, uređuje Vlada, na usaglašen prijedlog Ministarstva pravde i sindikata.

POGLAVLJE IX - RUKOVOĐENJE DRŽAVNOM SLUŽBOM

Član 65.
(Smjernice vođenja kadrovske politike)

Vlada, Gradsko odnosno Općinsko vijeće utvrđuju opšte smjernice za vođenje kadrovske politike u organima državne službe i o tome mogu donositi odgovarajuće akte, u skladu s ovim zakonom.

Član 66.
(Saradnja sa Agencijom)

(1) Rukovodilac organa državne službe zadužen je za provođenje odredaba ovog zakona, osigurava upravljanje osobljem organa državne službe, vodi lične administrativne dosjee za svakog državnog službenika i osigurava da svaki državni službenik, koji obavlja dužnosti u organu državne službe ima nesmetan pristup svom administrativnom dosjeu.
(2) U rukovođenju organima državne službe, rukovodiocu organa državne službe pomažu sekretar organa državne službe i pomoćnik rukovodioca organa državne službe.
(3) Rukovodilac organa državne službe, u izvršavanju poslova iz stava (1) ovog člana usklađuje svoje aktivnosti i sarađuje sa Agencijom.

POGLAVLJE X - AGENCIJA ZA DRŽAVNU SLUŽBU I ODBOR ZA ŽALBE

Član 67.
(Agencija za državnu službu)

(1) Na osnovu principa utvrđenih u članu 8. ovog zakona, uz pismenu saglasnost Agencije, odnosno nadležnog organa Federacije Bosne i Hercegovine, ovim zakonom povjerava se: provođenje procedura zapošljavanja državnih službenika, organizacija i realizacija obuke državnih službenika, organizacija edukacije kandidata za polaganje ispita koji predstavlja uslov za rad u organima državne službe Kantona, Grada i općina, Agenciji za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine.
(2) Vlada svojim aktom može osnovati kantonalnu agenciju za državnu službu.

Član 68.
(Saradnja sa Agencijom)

(1) Organi državne službe Kantona, Grada i općina ostvaruju saradnju sa Agencijom, naročito u pogledu planiranja i provođenja stručnog usavršavanja i osposobljavanja državnih službenika, u organiziranju i provođenju obuke prema propisu iz člana 51. stav (4) ovog zakona.
(2) Ministarstvo pravde, nadležni organ Grada, odnosno općine, vrši nadzor nad pravilnim provođenjem obuke i stručnog osposobljavanja državnih službenika.
(3) Na zahtjev ustanova i drugih pravnih lica koja vrše javna ovlaštenja u Kantonu, koja su im povjerena zakonom, Agencija obavlja poslove stručnog usavršavanja i osposobljavanja službenika tih pravnih lica, na način propisan odredbama stava (1) ovog člana.
(4) Ministarstvo pravde dostavlja Vladi godišnji izvještaj o stanju kadrova državne službe u organima državne službe, a nadležni organ Grada, odnosno općine, izvještaj dostavlja Gradonačelniku, odnosno načelniku.

Član 69.
(Odbor državne službe za žalbe)

(1) Na osnovu principa utvrđenih u članu 8. ovog zakona, uz pismenu saglasnost Odbora za žalbe, odnosno nadležnog organa Federacije Bosne i Hercegovine, ovim zakonom povjerava se Odboru državne službe za žalbe Federacije Bosne i Hercegovine, da u drugom stepenu odlučuje o svim žalbama koje se izjave na rješenja rukovodioca organa državne službe, Gradonačelnika, odnosno načelnika i o žalbama koje se izjave na odluke Disciplinske komisije, u skladu sa zakonom, podzakonskim propisima, općim aktima i kolektivnim ugovorom.
(2) Vlada svojim aktom može osnovati kantonalni odbor državne službe za žalbe.

POGLAVLJE XI - IZVRŠENJE I PRIMJENA ZAKONA

Član 70.
(Praćenje izvršenja zakona)

(1) Vlada, Gradonačelnik odnosno načelnik, najmanje jednom u šest mjeseci razmatraju izvještaj o provođenju ovog zakona i donose mjere za unapređenje stanja u državnoj službi.
(2) Vlada, Gradonačelnik odnosno načelnik, na kraju svake godine, a i ranije prema potrebi, dostavljaju Skupštini Kantona, Gradskom odnosno općinskom vijeću, izvještaj o stanju u državnoj službi u Kantonu, Gradu, odnosno općini.

Član 71.
(Primjena Zakona na druge organe i službe)

Odredbe ovog zakona koje se odnose na državne službenike u organima državne službe, shodno se primjenjuju i na državne službenike koji taj status imaju u: stručnim i drugim službama organa zakonodavne i predstavničke vlasti; organima izvršne vlasti; organima sudske vlasti; tužilaštvu i pravobranilaštvima, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

POGLAVLJE XII - UPRAVNI NADZOR I KAZNENE ODREDBE

Član 72.
(Upravni nadzor)

Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona obavlja Ministarstvo pravde, putem upravne inspekcije.

Član 73.
(Kaznene odredbe)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 KM do 30.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice - poslodavac ili firma koja u roku od dvije godine od dana razrješenja dužnosti državnog službenika zaposli ili isplati bilo kakvu naknadu državnom službeniku koji je nad istim poslodavcem

ili firmom provodio redovan nadzor (član 26. stav (1) tačka b)).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice u pravnom licu kao i fizičko lice - samostalni privrednik (obrtnik) za prekršaj iz stava (1) ovog člana.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj lice koje se u roku od dvije godine od dana razrješenja dužnosti državnog službenika zaposli ili primi bilo kakvu naknadu od poslodavca ili firme nad čijim radom je provodio redovan nadzor (član 26. stav (1) tačka b)).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj državni službenik koji obavlja dodatnu aktivnost za koju se plaća naknada suprotno podzakonskim aktima i koju nije odobrio rukovodilac institucije (član 26. stav (1) tačka a));

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj državni službenik koji je član upravnih i drugih organa političke stranke ili ukoliko slijedi instrukcije političkih stranaka (član 26. stav (1) tačka c)).

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj državni službenik koji, prilikom postavljenja na radno mjesto, ne predoči sve informacije o imovini kojom raspolaže, odnosno ne prijavi promjene imovinskog stanja u roku od 30 dana od dana nastanke promjene (član 26. st. (4) i (5)).

(7) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj rukovodilac organa državne službe:
   a) ako ne donese rješenje za državnog službenika u skladu s članom 26. stav (2) ovog zakona;
   b) ako ne postupi po konačnoj odluci Odbora za žalbe, u skladu sa članom 28. stav (6) ovog zakona;
   c) ako popunu upražnjenog radnog mjesta izvrši suprotno odredbama čl. 29. do 34. ovog zakona;
   d) ako rješenja predviđena ovim zakonom ne dostavlja Agenciji;
   e) ako omogući rad na određeno vrijeme duže od vremena utvrđenog članom 47. stav (4) ovog zakona.

POGLAVLJE XIII - PRELAZNE ODREDBE

Član 74.

(Donošenje zakona i podzakonskih akata)

(1) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, uskladit će se sa ovim zakonom, kantonalni zakoni kojim se reguliše radno-pravni status lica iz člana 9. ovog zakona.

(2) Podzakonski akti koji su u suprotnosti s odredbama ovog zakona, nakon stupanja na snagu ovog zakona prestaju se primjenjivati.

(3) Federalni i kantonalni podzakonski akti, koji su na snazi i primjenjuju se na državne službenike, primjenjivat će se i dalje do donošenja podzakonskih akata po ovom zakonu, a najduže šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Nadležni organi koji su ovim zakonom ovlašteni za donošenje podzakonskih akata, dužni su te akte donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(5) Rukovodioci organa državne službe, Gradonačelnik, odnosno načelnik dužni su u roku od 30 dana od dana donošenja propisa iz stava (3) ovog člana, donijeti pravilnike o unutrašnjoj organizaciji, usklađene sa odredbama ovog zakona i tih akata.

Član 75.

(Status zatečenih državnih službenika)

Državni službenici zatečeni u državnoj službi na mjestima iz člana 9. ovog zakona nakon stupanja na snagu ovog zakona ostaju na radnim mjestima zatečenim na dan stupanja na snagu ovog zakona do okončanja konkursne procedure i izbora lica iz člana 9. ovog zakona, a nakon izbora raspoređuju se na odgovarajuća radna mjesta svoje stručne spreme, u okviru organa državne službe, u skladu sa pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji iz člana 74. stav (5) ovog zakona.

Član 76.

(Lica imenovana na javnu funkciju prije stupanja na snagu Zakona)

Izuzetno od odredbi člana 26. st. (2) i (3) ovog zakona, državni službenici imenovani na javnu funkciju prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji su zatečeni na izabranoj funkciji u vrijeme stupanja na snagu ovog zakona, istekom mandata mogu se vratiti na isto ili drugo radno mjesto u okviru istog ili drugog organa državne službe u roku od 30 dana od dana isteka mandata, ukoliko postoji takvo upražnjeno radno mjesto.

Član 77.

(Rok za ostavke na članstvo u upravnom i nadzornom odboru)

(1) Lica iz člana 22. ovog zakona na koje se odnosi član 26. stav (1) tačka d) ovog zakona dužni su u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dati ostavku na članstvo u upravnom i nadzornom odboru u koji su imenovani.

(2) Rukovodilac organa državne službe, Gradonačelnik, odnosno načelnik ili lice koje on odredi će protiv lica iz člana 22. ovog zakona koji ne postupi u skladu sa stavom (1) ovog člana pokrenuti disciplinski postupak.

Član 78.

(Započeti postupci)

Svi postupci zasnivanja radnog odnosa, prestanka radnog odnosa i rješavanja prava i obaveza proizašlih iz radnog odnosa državnih službenika, započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, okončat će se po odredbama zakona po kojim su započeti.

POGLAVLJE XIV - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 79.

(Prestanak važenja dosadašnjeg zakona)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o primjeni Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 8/11).

Član 80.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-02-24457/16 27. jula 2016. godine Sarajevo	Predsjedateljica Skupštine Kantona Sarajevo Prof. **Ana Babić**, s. r.

Na osnovu čl. 117. i 175. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13, 47/13 i 47/15), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 27.07.2016. godine, na prijedlog Zakonodavno - pravne komisije Skupštine Kantona Sarajevo za davanje autentičnog tumačenja člana 57. stav (10) Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 42/13 - Prečišćeni tekst), iniciran od strane Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije i Udruženja Vijeća studenata Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne, donijela je

AUTENTIČNO TUMAČENJE

ČLANA 57. STAV (10) ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

1. Univerzitet u Sarajevu će donijeti opći akt kojim će preciznije urediti način i uslove polaganja ispita u jesenjem ispitnom roku.